

Уговор о превозу путника

Појам, састојци, особине и дејство

Појам

- Уговор којим се превозилац обавезује да превезе путника од полазишта до одредишта, а друга уговорна страна (наручилац или путник) се обавезује да плати превознину.
- Структура односа: 1. путник – наручилац превоза (посредовање у путовању или комисион кроз организовање путовања); 2. наручилац – превозилац (наручилац као технички закључилац уговора или као уговорна страна код комисионг иступања); 3. путник – превозилац (ако је наручилац закључилац уговора, онда на њега падају обавезе плаћања превознине).

Појам путника

- Физичко лице које се у возилу налази на основу уговора о превозу
- Физичко лице које је у пратњи робе на основу уговора о превозу робе
- Физичко лице које се у возилу налази без правног основа (слепи путник) – право превозиоца да га искључи из превоза. Проблем одговорности за телесни интегритет слепог путника?

Разлике у односу превоз ствари

- Укрцај: путник се сам укрцава и искрцава
- Чување ствари / путника: путник се сам чува, стара о себи за време превоза, али је одговорност превозиоца за његов телесни интегритет већа, него за робу
- Закључење уговора: неформалан уговор, осим у ваздушном саобраћају, али се у пракси уговор закључује куповином путне карте која је доказ, можда и једини о уговору о превозу?
- Природа уговора: грађански уговор, осим ако су обе стране трговци

Врсте превоза путника

- Међународни и домаћи
- Јавни и приватни
- Линијски, ванлинијски, посебни линијски превоз, такси и лимо превоз. CarGo, Uber?
- Градски, приградски, међумесни
- Наплатни и бесплатни

Дејство уговора – обавезе превозиоца

- Објављивање ОУП – метод закључења кроз уговор о приступу. Сазнатљивост ОУП = обавезност ОУП
- Постављање возила
- Пријем путника – 1. радња закључења уговора; 2. радња испуњења уговора. Обавеза пријема путника, осим у одређеним случајевима (заразна, психички неуравнотежена лица). Предност у пријему (труднице, особе са потешкоћама, деца, дужа превозна релација).
- Издавање путне карте
- Превоз
- Старање о путницима
- Извршавање налога

Обавезе путника

- Плаћање путне карте – **доспелост** пре започетог превоза (разлика у односу на превоз робе где је доспелост након обављеног превоза)
- Придржавање превозиочевих ОУП у току превоза – кућни ред, безбедносни сигурносни услови у превозу.

Права путника

- Посебно заштићен у случајевима отказивања превоза, одбијања уласка у возило и кашњења (у поласку и доласку): 1. обавештавање путника; 2. старање о благовременом преусмеравању на други вид превоза; 3. накнада штете; 3. право на збрињавање (храна и преноћиште)

Право путника на одустанак

- Једностранни одустанак путника од превоза
- Ако одустане благовремено пре почетка превоза (без обзира на оправданост), онда има право на враћање пуне цене путне карте, али превозилац има право да задржи износ до 10% превознине
- Ако не одустане благовремено, превозилац има право да задржи пуну цену карте, осим ако је путник одустао због оправданог разлога (личног – право на враћање превознине, разлога на страни превозиоца: превознина + накнада штете)

Путна карта

- Појам – исправа којом се путник легитимише као ималац права на превоз
- Садржина – на папиру или електронски – место поласка и доласка, време посла (доласка), место смештаја, име превозиоца и путника + ОУП
- Правни значај – легитимациони папир или ХоВ (повластица у ГСП)
- Није форма уговора, већ доказ о закљученом уговору који се, у случају губитка може доказивати на други начин? Немогуће у авио-превозу
- Разлог издавања: безбедносни, економски, описно – обавештавајући (како би путник сазнао УОП и садржаје у превозу – храна, смештај)

Врсте путне карте

- На име и на доносиоца
- Појединачна и групна
- Папирна и електронска
- Једнократна и вишекратна (повратна, на време, број путовања)
- Једногранска и мешовита (мешовити превоз)